

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
 Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cluj
 Editură Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

1

Peregrinul și umbra sau memoria ca un concert baroc

Dr. Maria VAIDA

Volumul lui Blaga Mihoc, *Peregrinul și umbra*, Editura Primus, Oradea, 2010, este o carte de memorii, în care autorul bihorean „știe să selecteze grăunțele faptelor nesemnificative de neghina întâmplărilor de duzină” (p. 9). Blaga Mihoc este povestitorul din apele oglinzii, pentru că nu e ușor să editezi memoriile antum, el devenind „prizonierul propriului sine, ademenit de vanitate să se pună bine cu lumea, cu lectorii raportului despre ceea ce-a înfăptuit în viață” (p. 9).

Istoric prin excelență, pentru Blaga Mihoc viața este o colecție semnificativă de fapte și personaje, un administrator al umbrelor și al urmelor printre care nu e greu de descoperit peregrinul.

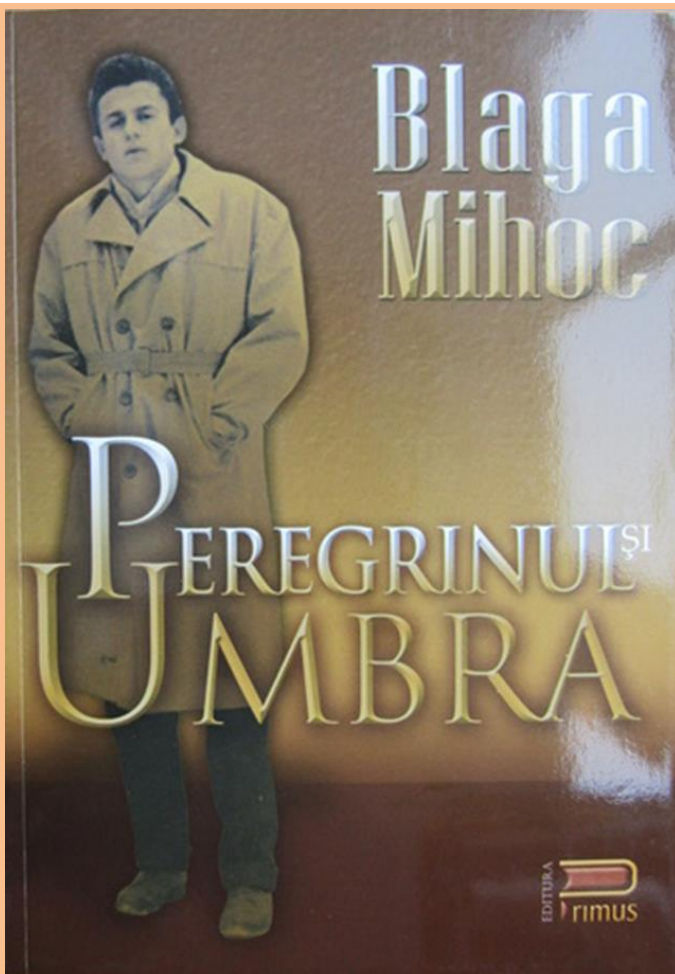
Titlul cărții este superb și poetic, te-ai aștepta la un roman, dar asta și devine, pentru că volumul de 467 de pagini atestă calitățile naratologice ale autorului și dacă ne gândim că Stendhal definea romanul ca fiind o oglindă purtată de-a lungul unui drum, iată, asta este! Ca în valurile unui fluviu, undele memoriei involuntare amestecă proustian lumile prin care a trecut scriitorul-peregrin și aduce în fața noastră tot ce este

semnificativ: prezența celor șase ani de acasă, anii școlii elementare, frumoșii ani de la liceul din Beiuș, studenția la Cluj, primii ani ca profesor la Beiuș, anii în care a fost muzeograf la Oradea și Baia Mare sau anii de profesor la UBB.

Mereu în căutarea unui timp trecut, Blaga Mihoc regăsește timpul și îl re trăiește, narându-l. Imagini sugestive completează volumul, aduc în fața lectorilor fizionomia dublului de hârtie pe care conștiința creatorului l-a proiectat: apare peregrinul nostru, alături de alții, colegi sau prieteni, părinți ori amici, unii trecuți în lumea umbrelor, alții mai fac umbră pământului, dar omniprezent este Beiușul, mon amour, orașul ce devine personaj, căruia i se dedică un număr imens de pagini, ca dovadă a importanței sale în viața scriitorului, astfel că putem vorbi de un bildungsroman, al formării omului, al peregrinului de fapt, într-o cetate a culturii românești care este Beiușul, pentru că de acolo s-a ivit creatorul sau istoricul Blaga Mihoc.

Cuvintele povestitorului se aliniaza pe diferite diagonale, dar toate trec inevitabil printr-un centru, întipărit în fibra profundă a scriitorului ca loc al identității și acela este Beiușul. Așa au procedat și alți creatori din zonă: Viorel Horj, Ioan Dărăbăneanu, Pascu Balaci, Mircea Popa, Gheorghe Pituș ș.a. Fără inhibiții, fără părtinire, cu singura ambiție de a povesti frumos, homeric, parcă în jurul unui foc, înconjurat de ascultători fermecați de poveste, darul de povestitor iese la iveală din orice situație: „În noaptea de 24 ianuarie 1945, când tata a fost rănit, bunicul s-a sculat brusc, a aprins lampa și i-a trezit pe toți, spunând: «sculați-vă că Grețianu meu (adică tata n.n.) a fost pușcat în brânca stângă. Fă-mi muiere, desagii, că merg la el la spital în Timișoara. M-am visat că era legat peste brațul stâng c-o primă roșie și mi spunea s-o privesc câtu-i de mândră». A pornit la drum în timp ce tata se afla încă într-un spital de

graniță improvizat în Ungaria și a sosit la Timișoara tocmai când acesta a fost adus. S-a petrecut atunci, cu siguranță, o comunicare telepatică între tată și fiu, concomitent, desigur, și cu o mică premoniție, prin care bunicul a aflat unde va fi adus taică-meu. Rana a fost grozavă, lăsându-l invalid pe viață” (p. 25).

Blaga Mihoc
PEREGRINUL ȘI UMBRA

*Am scris Goria și anul latărilor
la Stația (Gresu), am avut
de amintiri, subiectivități
și prestațiune, desuscitate și
adipositate între aceste coperte
Cu afecțiune, prețuire
etc. etc. din partea
lui Blaga Mihoc
București, 22 iunie 2010*

De fiecare dată scriitorul utilizează un limbaj adecvat lumii personajului prezentat, de aceea întâlnim foarte multe regionalisme, sintagme specifice zonei Beiușului care sporesc savoarea textului memoriilor, plasând lectorul în mijlocul acestei lumi arhaice a satelor din Țara Beiușului, lumi căreia îi aparține și scriitorul nostru. Fluxul memoriei este ca o apă curgătoare, ca un criș pietros, negru sau limpede, după împrejurări, ocolind dealurile din depresiune, dar șerpuiind prin toate meandrele dintre acestea. Evocarea este nostalgică și revigorantă, un tip moromețian atrage atenția prin mintea sprinteră și profunzimea gândului, astfel că lumea evocată e vie, plânge sau râde, trăiește și iubește după legi ancestrale, parcă tot mai des pierdute prin bloguri on-line...

Dacă iubești Beiușul, oamenii minunați de pe Valea Crișului Negru, plăcerea lor de a povesti, atunci, citește cartea. Lectură plăcută!